

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันพุธที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2560

บุคคลแนวหน้า-ภาพข่าวสังคม

“อนุชนชาวนาไทย : ความมั่งคั่งของข้าวไทย” มร.เคียวซุกะ ซาซากิ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ.ไทยเซ็นทรัลเคมี และ เปล่งศักดิ์ ประกาศเกสาฯ ที่ปรึกษาอาวุโส ร่วมมอบเงิน 2 แสนบาท ให้แก่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานมูลนิธิข้าวไทยฯ และ ดร.ขวัญใจ โกเมศ เลขาธิการมูลนิธิฯ ที่ มูลนิธิชัยพัฒนา

คอลัมน์ส่องเกษตร : จากวิกฤติต้มยำกุ้ง สู่วิกฤติหนี้ครัวเรือน

“2 กรกฎาคม” วันอาทิตย์ที่ผ่านมา เป็นวันครบรอบ 20 ปี ของการที่ประเทศไทยประกาศ “ลอยตัวค่าเงินบาท” เมื่อปี 2540 ที่กลายเป็นวิกฤตการณ์ “ต้มยำกุ้ง” วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งเลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทยเรา

ใครที่ผ่านยุคนั้นมา คงจำกันได้ไม่มีวันลืมกับภาวะประเทศที่ “ล้มละลาย” หนี้สินของประเทศสูงท่วมหัว จนรัฐบาลยุคนั้นคือ รัฐบาลพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ต้องเอาประเทศไป “จำนำ” กับ IMF หรือ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยยอมรับปฏิบัติตามกับเงื่อนไขอันสุดโหดร้าย เพื่อให้ได้เงินกู้ “ก้อนใหญ่” มาใช้กอบกู้เศรษฐกิจที่ล่มสลาย ในขณะที่ภาคเอกชน ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินจำนวนมาก ต้องปิดตัวเองหรือขายกิจการให้ต่างชาติเข้ามาถือหุ้นใหญ่แทนเพราะหนี้สินที่ปล่อยกู้ให้กับธุรกิจต่างๆ เพื่อการเก็งกำไร ปั่น “ฟองสบู่” เศรษฐกิจช่วงก่อนหน้านั้น กลายเป็น “หนี้เน่า” ก้อนมหึมา ยามเมื่อ “ฟองสบู่แตก” ส่วนธุรกิจทุกภาคส่วนก็ต้องพังพาบเพราะ “หนี้” ท่วม จนพากัน “ล้ม” ระเนระนาด เศรษฐกิจพลันกลายเป็นยาจกในพริบตา มนุษย์เงินเดือนตกงานนับล้านๆคน อนาคตมืดมนไปทั่ว

ทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้น สาเหตุใหญ่ส่วนหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ ก็เป็นผลมาจาก“หนี้สิน”ที่เกิดขึ้นจากความโลภและการใช้จ่ายที่เกินตัวอย่างไร้วินัย นำมาสู่วิบัติอย่างถ้วนทั่ว แต่อย่างไรก็ตามท่ามกลางวิกฤติ“ต้มยำกุ้ง”อันเลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของไทย ก็ยังนับเป็นความโชคดีอย่างมากที่มีภาคการเกษตรเป็น “หลังพิง” ให้คนไทยผู้“ตกงาน”หลายล้านคนซึ่งกลับคืนสู่บ้านเกิดเมืองนอนในช่วงนั้น ได้อาศัยภาคการเกษตรในการปักหลักหยัดยี่น ในการอยู่กินเพื่อมีชีวิตรอดและค่อยๆฟื้นตัวกลับขึ้นมาใหม่ และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานให้ กลายเป็นทั้งแนวทางในการดำเนินชีวิตและเป็นขวัญกำลังใจให้ยืนหยัดต่อไปอย่างไม่ท้อถอย... กระทั่งผ่านคืนวันอันโหดร้ายเหล่านั้นไปได้

ในวาระครบรอบ “20 ปีของวิกฤติต้มยำกุ้ง”นี้ ได้มีทั้งกูรู ผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจต่างๆอยู่มากมาย ที่ออกมาแสดงความคิดเห็น ทั้งในแง่การสรุปบทเรียนจนถึงการเปรียบเทียบภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบันกับภาวะเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน เพื่อคาดการณ์ไปสู่อนาคตข้างหน้า

ดูเหมือนที่จะเป็นความมั่นใจร่วมกันอย่างสำคัญก็คือ ประเทศไทยจะไม่เกิดภาวะแบบวิกฤติต้มยำกุ้งซ้ำขึ้นมาอีก ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขสภาพการต่างๆทางเศรษฐกิจเปลี่ยนไปมาก ตลอดจนสถาบันการเงินที่เป็นต้นตอของวิกฤติในครั้งนั้น ได้อาศัยบทเรียนที่เกิดขึ้น ปรับตัว สร้างกลไกป้องกันที่ดีขึ้นมากแล้ว

อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่เกิดวิกฤติแบบ“ต้มยำกุ้ง”อีก แต่ปัญหาเศรษฐกิจไทย ก็ยังมีความน่าห่วงมากในหลายเรื่อง โดยเฉพาะเรื่อง“หนี้สิน”ตัวสำคัญคือ“หนี้ครัวเรือน” ที่ถีบตัวสูงขึ้นมาก

หลังวิกฤติต้มยำกุ้งเมื่อปี 2540 เริ่มคลี่คลายดีขึ้น ในปี 2543 หนี้ครัวเรือนไทยเฉลี่ยอยู่ประมาณ 6.84 หมื่นบาทต่อครัวเรือน แต่มาถึงปี 2559 ที่ผ่านมาเฉลี่ยอยู่ที่ระดับสูงกว่า 2.48 แสนบาทต่อครัวเรือน เป็นการเพิ่มขึ้นกว่า 4 เท่าตัว ทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนทั้งประเทศของไทยปัจจุบันพุ่งมาอยู่ในระดับที่สูงมากถึง 80% ของจีดีพี (มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ) กลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกฝ่ายต่างห่วงใย

หนี้ครัวเรือนมีอัตราพุ่งสูงมากในช่วงของรัฐบาลที่ใช้นโยบาย“ประชานิยม”ทั้งในยุครัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และยิ่งพุ่งลิ่วในยุครัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่มีโครงการรถคันแรกยัวิกิเลสให้ชาวบ้าน ก่อหนี้กันไม่ลืมหูลืมตา

แม้ตั้งแต่ปลายปี 2559 เป็นต้นมาหนี้ครัวเรือนเริ่มชะลอตัวลง เนื่องจากภาวะฝืดเคืองช่วงที่ผ่านมา ทำให้เกิดอาการหดแรงแ้ง ไม่มีปัญญาก่อหนี้เพิ่ม แต่ปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ค้างเต็งอยู่ในระดับสูง ก็ยังน่าห่วงเป็นอย่างยิ่ง...อาจจะไม่มีวิกฤติแบบ“ต้มยำกุ้ง”เกิดขึ้นอีก แต่ถ้าเกิดหนี้สินในระดับฐานรากคนรากหญ้า ทวีปเป็น“วิกฤติ”ขึ้นเมื่อใด ระดับความร้ายแรงก็ต้องไม่น้อยแน่

หลัก“เศรษฐกิจพอเพียง”จึงยังเป็น“เสาหลัก”สำคัญที่ทุกฝ่ายพึงยึดถือปฏิบัติกันให้มั่นคง เพื่อมิให้วิกฤติเศรษฐกิจใดๆ มาแผ้วพานได้

สาโรช บุญแสง